

In woord en draad

Eerherstel voor Magdelaine Lestarquy

Lieve Magdelaine,

Vandaag ligt er een zwarte trui op mijn schoot. Nog leeg. Alleen de wol, de naald en de stilte zijn aanwezig. Ik weet dat die stilte bedrieglijk is. Ze lijkt rustig, maar ze draagt de echo van namen die eeuwenlang nauwelijks werden uitgesproken. Jouw naam is er één van.

Magdelaine Lestarquy.

Vijfenzestig jaar oud. Geboren in Ellezelles. Je woonde er je hele leven. Je was de vrouw van Gilles Le Sure. Meer vertellen de archieven nauwelijks. Alsof een mensenleven kan worden samengevat in enkele regels, om daarna plaats te maken voor de beschuldigingen.

In oktober 1610 kwam de heksenwaan ook jouw dorp binnen. Niet als een plotselinge storm, maar als een vuur dat zich langzaam verspreidde. Eerst geruchten. Daarna verdenkingen. Vervolgens de arrestaties. Uiteindelijk bleef niemand nog vragen stellen of de beschuldigingen waar waren. Alleen de bekentenis telde. En die werd afgedwongen.

Twee dagen lang werd je ondervraagd. Twee dagen waarin de waarheid geen betekenis meer had. Daarna volgden veertien dagen gevangenschap. Op 26 oktober 1610 werd het vonnis uitgevoerd. Jij werd samen met Agnès de le Plache, Martine de le Vigne, Catherine de le Voye, Quintine de le Censserye en Evette Van Den Kerchove gewurgd en daarna verbrand.

Terwijl ik de eerste spiraal borduur, denk ik aan de betekenis die mensen al duizenden jaren aan dit teken geven. De spiraal is ouder dan de heksenprocessen, ouder dan kerken, ouder misschien zelfs dan de taal waarin jouw naam ooit werd uitgesproken. Ze vertelt over leven dat blijft bewegen, over terugkeren, over herinneren.

Ik kies ervoor de spiralen niet uit te tekenen. Ze mogen groeien zoals herinneringen groeien. Geen enkele is volmaakt rond. Geen enkele volgt exact dezelfde lijn. Zoals ook geen enkel leven zich laat vangen in een procesdossier.

Vandaag is er geen rechtbank meer die jouw naam veroordeelt. Alleen mensen die haar opnieuw uitspreken. Mensen die jouw verhaal willen bewaren, niet omdat jij uitzonderlijk was, maar juist omdat je zo gewoon was. Een vrouw uit Ellezelles. Een buurvrouw. Een echtgenote. Iemand die nooit een symbool had willen worden.

Daarom borduur ik geen brandstapel op deze trui. Geen touwen. Geen vuur. Alleen spiralen. Zij draaien niet terug naar het verleden om het te veranderen. Dat kunnen ze niet. Maar ze keren wel telkens opnieuw naar jouw naam terug, zodat die niet opnieuw verloren gaat.

Rust nu maar, Magdelaine. Je naam is opnieuw opgenomen in het weefsel. Niet als beklagde, maar als mens.

Met eerbied en liefde,

Micca